

Prawo własności intelektualnej a sztuczna inteligencja

W działaniach Unii Europejskiej skierowanych na upowszechnianie sztucznej inteligencji jako narzędzia wzmocnienia konkurencyjności i suwerenności technologicznej dostrzega się znaczenie własności intelektualnej z różnych perspektyw: twórców, urzędów patentowych udzielających ochrony i użytkowników systemu. Chociaż ta dziedzina prawa nie jest objęta nowymi unijnymi ramami prawnymi i regulacyjnymi dotyczącymi sztucznej inteligencji, prawo własności intelektualnej oparte na ochronie twórczości i zachęce do innowacji stanowi istotny element rozwoju nowych technologii. Jednocześnie paradygmat systemu praw własności intelektualnej, którym jest twórczość człowieka, stanowi wyzwanie dla nowych realiów „twórczości” generatywnej sztucznej inteligencji.

Tematyka niniejszego numeru „EPS” zawiera przegląd aktualnych problemów i wyzwań związanych z tworzeniem, stosowaniem i ochroną sztucznej inteligencji z perspektywy unijnych i krajowych regulacji oraz orzecznictwa. Założeniem jest przedstawienie wybranych zagadnień w ujęciu horyzontalnym, tj. wpływu sztucznej inteligencji na różne dziedziny prawa własności intelektualnej: prawo autorskie z elementami regulacji dotyczącej wizerunku, prawo patentowe, prawo znaków towarowych oraz prawo wzorów przemysłowych.

Poruszone problemy dotyczą wpływu sztucznej inteligencji na rozumienie tradycyjnych konstrukcji prawa własności przemysłowej w najnowszym orzecznictwie lub w sprawach czekających na rozstrzygnięcie TSUE i sądów krajowych oraz praktyce europejskich urzędów patentowych.

Jeden z najbardziej kontrowersyjnych problemów związanych z autorstwem wytworów generowanych przez sztuczną inteligencję w odniesieniu do wzorów przemysłowych projektowanych z wykorzystaniem AI przedstawia Anna Tischner. Uwagi o możliwych zmianach w ocenie prawdopodobieństwa konfuzji jako względnej przesłanki odmowy rejestracji unijnego znaku towarowego w erze AI zawiera artykuł Joanny Wiszniewskiej. Przyjęta przez autorów perspektywa pozwala na powiązanie problemów prawa własności intelektualnej z kluczowymi unijnymi regulacjami w tym obszarze, takimi jak Akt w sprawie sztucznej inteligencji. To zagadnienie stanowi przedmiot analizy Bogdana Widły. Wybrane aspekty prawa patentowego w kontekście unijnych regulacji i praktyki patentowania systemów AI spełniających standardy zaufania do sztucznej inteligencji przedstawia Justyna Ożegalska-Trybalska. Gorący temat sztucznej inteligencji w trenowaniu i eksploatacji modeli z perspektywy prawa autorskiego omawia Zbigniew Okoń na tle najnowszego wyroku niemieckiego sądu w sprawie GEMA przeciwko OpenAI. Niniejszy numer zawiera także spojrzenie na wyzwania szeroko pojętej ochrony dóbr osobistych: Inga Balos analizuje prywatnoprawny model ochrony wizerunku w kontekście sztucznej inteligencji i repliki cyfrowej.

Rada Naukowa i Kolegium Redakcyjne „EPS” składają wielkie podziękowania Pani dr hab. Justynie Ożegalskiej-Trybalskiej, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, za inicjatywę podjęcia na łamach naszego czasopisma omawianej problematyki, zachęcenie grupy specjalistów do uczestnictwa w tym przedsięwzięciu i opiekę nad przesłanymi artykułami.

Profesor Stanisław Biernat
Redaktor Naczelny „EPS”

Intellectual Property Law and Artificial Intelligence

The significance of intellectual property can be noticed from the European Union’s activities targeted at promoting artificial intelligence as a tool for strengthening competitiveness and technology sovereignty from various perspectives, including those of authors, patent offices and system users. Although this area of law is not covered by the new EU legal and regulatory AI framework, intellectual property law based on the protection of creativity and the encouragement of innovation constitutes a crucial element in the development of new technologies. Simultaneously, the paradigm of the system of intellectual property law, namely human creativity, constitutes a challenge for the new reality of generative AI’s “creativity.”

This issue of ‘EPS’ covers current topics and challenges related to the development, use and protection of artificial intelligence from the perspective of EU and national regulations and case law. The aim is to present selected points from a horizontal perspective, i.e. the impact of artificial intelligence on various areas of intellectual property law: copyright law with elements of regulations pertaining to image, patent law, trademark law and industrial design law.

The topics discussed in this issue pertain to the impact of artificial intelligence on the understanding of the traditional industrial property law structure in recent judgements or cases pending before the CJEU and national courts, and in the practice of European patent offices.

Anna Tischner writes about one of the most controversial issues related to the authorship of AI-generated outputs in relation to industrial designs created with the use of AI. The article by Joanna Wiszniewska presents comments on potential changes in the assessment of the likelihood of confusion as the relative ground for refusing to register an EU trademark in the AI era. The perspective of the authors enables a link to be found between intellectual property law issues and key EU regulations in this area, such as the Artificial Intelligence Act. This topic is the subject of an analysis by Bogdan Widla. Justyna Ożegalska-Trybalska presents selected aspects of patent law in the context of EU regulations and practice of patenting AI systems meeting the standards of trust in AI. Zbigniew Okoń discusses the hot topic of artificial intelligence in training and use of models from the perspective of copyright law in the light of the recent ruling of the German court in the GEMA v OpenAI case. This issue also includes a review of challenges related to a widely-defined protection of name and likeness rights: Inga Balos analyses the private-law visual image protection model in the context of artificial intelligence and digital replica.

The Scientific Council and Editorial Board of ‘EPS’ would like to express their gratitude to dr hab Justyna Ożegalska-Trybalska, professor of the Jagiellonian University for the initiative to publish articles on the aforementioned issues, for encouraging a group of experts to participate in this project and for supervision of the work on the articles.

Professor Stanisław Biernat
‘EPS’ Editor-in-Chief